

JAKT DEBATT

VI VÄRNAR OM DE VILDA DJUREN

**Förbjud
löshunds jakt**

**Björnarnas
motståndsrörelse**

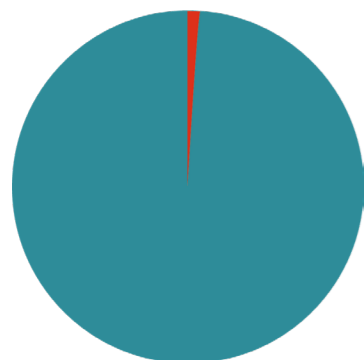
**Var med och
påverka jakttiderna**

Förbjud löshunds jakt

12

Endast så få som **2,6%** av Sveriges befolkning löste statligt jaktkort för jaktåret 2019/2020. Eftersom även hundförare och drevkarlar måste ha jaktkort så är det **troligtvis färre** än 2,6 procent som är jägare med vapen.

■ Jägare ■ Vi andra

Vem eller vad ska skyddsjakten skydda?

23

Nr 3 2020

Sen sist **3**

Mitt liv är endast värt 120 poäng **8**

Ännu jagas med blyhagel **10**

Kamphundar? **14**

Varför blundar vi för dålig jaktetik? **15**

Nu är jaktsäsongen officiellt invigd **16**

Pang, pang **16**

En ny remissomgång gällande jakttidsöversynen ute nu **17**

Kriget i skogarna **19**

Björnarnas motståndsrörelse **20**

Jaktstatistik **26**

Om oss **28**

Sen sist...

känns det, som om tiden har stått stilla. Allt i tillvaron har tonats ner och det har förstås med Covid-19 att göra. Pandemin kräver fortfarande försiktighetsåtgärder, vilket innebär att människors närvaro uteblir på många platser i världen.

Det har visat sig att djuren mår bättre utan oss människor. Havssköldpaddor får lugn och ro vid folktomma stränder och i nationalparker jorden runt verkar djuren må bra av att slippa människor. Moder jord verkar också ha fått in nytt syre i systemet, naturen njuter av nedstängningen.

Mantrat blir - inga människor som stör!

Text: Margareta Sturemyr

Det finns också en annan sida av den förfärliga farsoten - den har orsakat en mänsklig och ekonomisk katastrof. Den kommande tiden ser ut att fortsatt präglas av Coronan - låt oss hoppas att det går att ta tillvara den förändringskraft, som nu på många områden skulle kunna leda fram till ett mer hållbart samhälle för människor, djur och miljö.

När detta skrivs är det i mitten av augusti och fortfarande sommarvarmt och tystnaden på min ö långt ute i havsbandet bryts ibland av naturens ljud. Skatorna har sin trivsamma eftermiddagskonversation och en flock tranor på hög höjd signalerar att de nu ställt kosan söderut. Allt detta andas frid, men redan i augusti bryts lugnet i naturen, när jaktsäsongen drar igång på ett stort antal arter.

Licensjakten på björn startade den 21 augusti och pågår till den 15 oktober. I år har sju länsstyrelser beslutat att skjuta 291 björnar i landet, trots att 111 björnar redan i maj hade dödats i vårens skyddsjakter i Jämtland, Västerbotten och Norrbottens län. Jaktkritikerna (JK) har överklagat licensjakten. Vi menar att länsstyrelsernas beslut inte uppfyller de högt ställda krav, som alla ska vara uppfyll-

Sju länsstyrelser har beslutat att skjuta 291 björnar i landet

da, för att jakt ska kunna tillåtas på en strikt skyddad art med stöd av de undantagsbestämmelser som finns i nationell lagstiftning och som ska tillämpas i ljuset av EU:s art- och habitatdirektiv. Regionala förvaltningsmål skall inte ha en sådan tyngd att de går före nationell och internationell rätt.

Jakten är barbarisk, två drivande hundar efter varje björn, myndigheterna sanktionerar här ett stort djurplågeri. Många björnar skadeskjuts och utsätts för stort lidande. Utöver denna oetiska jakt, tillåts troféjakt. I beslutet står det: "Kommersiella aktiviteter som köp, byte, försäljning av björnskin, björnkött eller andra delar av björn är förbjuden enligt artikel 8.1 i rådets förordning (EG) 338/97 av den 9 december 1996 men...det går att söka om undantag från dessa förbud hos Jordbruksverket."

I år är reglerna ändrade och skytten får själv ansöka om CITES-intyg. Våra rödlistade björnar säljs ut till kommersiella jaktbolag, för stora summor. När samma typ av troféjakt förekommer på lejon med mera i andra länder, tar oftast myndighetspersoner och politiker avstånd. Faktum kvarstår - att ett statligt

JAKTDEBATT VI VÄRNAR OM DE VILDA DJUREN

Jaktkritikernas medlemstidning. Utkommer med fyra nummer per år: Nr 1 i mars, nr 2 i juni, nr 3 i september samt nr 4 i december.

Jaktdebatt distribueras till medlemmarna, vissa myndigheter, medier och bibliotek. Prenumerationspris: 250:- för fyra nummer.

ISSN 1102-5026

Foton
Pixabay, där inget annat anges

Redaktör
Christina Åkerblad
070-638 44 21
Vill du bidra med texter eller bilder?
Välkommen att skicka ditt material till:
redaktionen.jaktdebatt@outlook.com

Layout
Tougher, visuell kommunikation AB,
info@tougher.se

Tryck
JustNu i Boås

Manusstopp
31 oktober 2020

Mer info på vår hemsida:
www.jaktkritikerna.se

Jaktkritikerna har överklagat tre spektakulära skyddsjaktbeslut på varg

beslut om licensjakt på björn kommersialiseras genom att det går att begära undantag från förbudet enligt CITES, att handla med skinn och delar av utrotningshotade djur.

Överklaganden av skyddsjakt på varg:

Föreningen har överklagat tre spektakulära skyddsjaktbeslut på varg under juni och augusti. Länsstyrelsen i Östergötlands län tog den 11 juni beslut om skyddsjakt efter en varg, efter två angrepp på får. Den 18 juni överklagade JK beslutet till Förvaltningsrätten i Luleå (FR). JK hade i sitt överklagande framfört att det fanns valpar i reviret och om tiken sköts var sannolikheten stor att valparna skulle dö. JK fick avslag på sin begäran om inhibition av FR. JK begärde då den 25 juni prövningstillstånd hos Kammarrätten i Sundsvall och den 2 juli meddelade Kammarrätten (KR) prövningstillstånd. Den 6 juli konstaterades ytterligare ett angrepp på tamdjur och den 9 juli sköts en ung vargtik. Den 13 augusti skickade JK sitt yttrande till KR (mål 1671-20). Även om vargen är död är det viktigt att få saken utredd eftersom vi har fått prövningstillstånd.

Det andra skyddsjaktärendet är snarlikt det första, men med den skillnaden att vargen fortfarande är i livet. Här var det länsstyrelsen i Värmlands län, som på enskilt

initiativ beslöt om skyddsjakt på en varg, vilken som helst, efter en attack på får. Notera att skyddsjakt enbart ska riktas mot den skadegörande individen. JK överklagade beslutet den 30 juni, fick avslag den 2 juli från FR. JK begärde prövningstillstånd hos KR den 6 juli och fick beskedet "att KR senare kommer att pröva frågan om prövningstillstånd" (Mål 1829-20). Trots att ärendet var under beredning inkom en ny skyddsjaktansökan i samma ärende, vilken var en förlängning av det tidigare beslutet (mål 1693-20). Samtidigt konstaterades att det fanns valpar i reviret. Detta beslut överklagades till FR i Luleå, som avslag överklagandet. JK gick vidare till KR, eftersom beslutet inte vunnit laga kraft utan låg för prövning hos KR i Sundsvall. I länsstyrelsens beslut framgick det att det rörde sig om samma jakt och beslutet var därmed lagstridigt och borde därför ha inhiberats. Kammarrätten avslag dock överklagandet. Tiden för den förlängda skyddsjakten gick ut den 16 augusti och eftersom ingen ny attack hade skett, har inte heller något nytt skyddsjaktbeslut fattats. Det är glädjande att denna varg har fått behålla livet!

I båda dessa skyddsjaktärenden handlar det om föräldradjur, som har valpar och i art- och habitatdirektivet (artikel 12 i rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992) framgår att det är särskilt förbjudet att avsiktligt störa arterna i bilagan (bland annat varg) under deras parnings- och uppfödningstid.

Det tredje skyddsjaktärendet handlar om Jönköpings läns beslut den 31 juli 2020 om skyddsjakt efter en varg, efter att det skett angrepp på tamdjur/får i Jönköpings län. JK och Nordulv överklagade den 3 augusti beslutet till FR i Luleå som den 4 augusti stoppade skyddsjakten i Jönköpings län utifrån de skäl föreningarna framfört. Den 7 augusti skedde ett nytt angrepp på en fårbesättning, vilket föranledde att FR den 7 augusti upphävde inhibitionsbeslutet.

Efter det att beslutet togs den 31 juli kom det in nya uppgifter avseende DNA-analys från angreppen, som visade att det rörde sig om en hane och en tik och att de var avkomor till en invandrad varg. Båda var F2:or. Det vill säga, de är andra generationen efter

varg som invandrat till Sverige öster ifrån. Den svenska vargen är gravt inavlad och av Artdatabankens nyligen publicerade rödlista, framgår det att vargen nu är flyttad från kategorin Sårbar till Starkt hotad. Båda dessa vargar är alltså genetiskt viktiga.

Både JK och Nordulv fick möjlighet att yttra sig över Länsstyrelsen i Jönköpings läns yttrande till KR i Sundsvall och där finns ärendet nu (mål 1663-20).

Länsstyrelserna måste ställa betydligt högre krav på tamdjursägarna att i förbyggnads syfte stängs, samt ordna "andra lämpliga lösningar", såsom boskapsvaktande hundar, vilka utgör ett tillräckligt gott skydd för fårbesättningar. Tamdjursägarna kan inte år efter år förlita sig på att alla rovdjur i närheten kommer att skjutas så fort man ansöker om skyddsjakt hos länsstyrelsen. All bedömning måste göras utifrån försiktighetsprincipen. Varje vargindivid är mycket betydelsefull. Här har länsstyrelserna att beakta det nationella perspektivet och gemenskapsintresset av en livskraftig vargstam. EU:s rigorösa krav på skyddsjakt- och licensjaktbeslut uttrycker att det är djuret, här vargen, som ska skyddas mot människan och inte tvärtom.

Att besluta om skyddsjakt på en varg kan tyckas vara försumligt, men när länsstyrelser runt om i vårt land hela tiden beviljar skyddsjakter är risken stor att helhetsperspektivet går förlorat. Det är skyddsjakterna, licensjakterna, de illegala jakterna samt trafiken, som innebär en total fara för vargens långsiktiga överlevnad.

Det är dessa stegvisa beslut, som gör att ingen ser eller tar ansvar för helheten och som i förlängningen leder till att en gynnsam bevarandestatus är omöjlig att bibehålla.

Acceptansen/inställningen till vargen kan öka om en klok och sansad rovdjursförvaltning bedrivs från myndighetshåll. Då kan vargen respekteras som en självklar del i vår vardag. Om dessa tankegångar kan förankras i Sverige (där man nu går hårt åt våra stora rovdjur) kan utvecklingen och acceptansen för våra rödlistade rovdjur ta ett steg i rätt riktning.

Remissvar Jakttidsöversyn: Regeringen har beslutat att åter skicka ut Naturvårdsverkets jakttidsförslag på remiss och svaren skall vara inskickade till Näringsdepartementet senast den 5 oktober 2020 (N2020/01735/FJR).

Jakttidsöversynen är ett hot mot de jagade djuren och den biologiska mångfalden!

Miljöministern: JK fick den 25 maj svar på det brev, som vi den 13 april skickade till miljöminister Isabella Lövin avseende Naturvårdsverkets jakttidsöversyn. JK var inte nöjda med svaret, det var ett standardsvar, som röjde en okunskap över de förhållanden som råder när det gäller beredningsarbetet med jakttider och Strategi för svensk viltförvaltning. Därför skickade vi åter ett brev. Där betonade vi att systemet inte släpper fram bevarandesidan och att konsekvenserna av Naturvårdsverkets jaktdominerade strategi under sex år har präglat den utveckling vi har idag och som nu ligger till grund för ny översyn 2020.

JO-anmälan: JK har ännu inte fått svar från JO avseende inlagan vi skrev tillsammans med Svenska rovdjursföreningen den 23 april 2020. (JK JO-anmälde den 21 oktober 2019 Naturvårdsverkets handläggare för jäv i hennes roll som projektledare för jakttidsöversynen. Hon är själv jägare och har haft ett jaktbolag.)

Inlagan finns att läsa på vår webbplats jaktkritikerna.se.

Förslag till ändring i djurskyddslagen (2018:1192): JK skickade den 25 juni sitt remissvar till Näringsdepartementet avseende Jordbruksverkets rapport - Förvaltning eller djurförsök med vilda djur (rapport 2019:19). Regeringens utredning om gränsdragning mellan förvaltning av vilt och fisk och användning av vilda djur i forskning (N2018/03772/DL). Sammanfattningsvis ansåg JK att förslaget var dåligt ur ett djurskyddsperspektiv och avslutade sitt remissvar med: "Eftersom Naturvårdsverket, som deltagit i utredningen och därtill haft en betydande roll, inte tar djurskyddet på allvar så väddar vi direkt till Näringsdepartementet för att säker-

ställa djurskyddet för vilda djur, oavsett om det rör sig om djurförsök eller förvaltning, vilket denna rapport misslyckats med.”

Information till miljöorganisationer: JK skickar under hösten information till ett flertal miljöorganisationer där vi föreslår att organisationerna på sina webbplatser lägger ut information om NV:s förslag på jakttider och upplyser sina medlemmar om att de som enskilda personer har möjlighet att lämna egna remissvar. Medlemmarnas deltagande kan innebära att synbara revideringar av jaktidsförslaget kommer till stånd. Detta skulle kunna leda till en annan opinionsyttring och att remissvaren får ett annat utslag och att jaktens värsta avarter måste utgå ur dessa förslag, samt att jakttider på alla arter minimeras. Se artikel i detta nummer ”En ny remissomgång gällande jaktidsöversynen ute nu! Du kan vara med och påverka!”.

Nyhetsbrev: Under sommaren skickades Nyhetsbrev nr 5 ut via e-post till våra medlemmar. Där beskrevs hur gråsälarna kommunicerar genom ljud och vislingar både under och över vattnet och hur de håller stämmosång på klipporna. Här kunde man också läsa att ”Löshundsjakt klassas som kulturart” och frågan blir då: - Är jakt med lösa hundar en gammal tradition? - Nej, inte alls, säger JK:s ordförande Richard Dehnisch. Det är bara något jägarna hittat på.

Jakt med lösa hundar är inte en gammal tradition, som vissa jägare vill göra gällande

I nyhetsbrev nr 6 kan man bland annat ta del av illegal jakt på varg och i nr 7 den förfärliga licensjakten på björn.

Artiklar: Ett flertal debattartiklar har publicerats av styrelsemedlemmar. En av de senaste var ”Stoppa det absurda tävlandet i att döda djur” av Annika Anastassiou. Den publicerades i Göteborgs-Posten den 1 augusti. I Västerbottenskuriren den 17 augusti kunde man läsa Hans Ryttings debattartikel ”Jakt är omoralisk”.

Sommarmöte: Styrelsen träffades hos Magnus Orrebrant den 26-27 juni. Här diskuterades föreningens fortsatta arbete och ett av de viktiga målen var att höja medlemsantalet. Detta skulle öka föreningens möjligheter att stärka sin ekonomi, vilket i sin tur skulle generera möjligheter att på flera plan kunna agera mera kraftfullt för att nå förändringar för de jagade vilda djuren.

Flera av de förslag, som togs upp och som skulle kunna få människor att engagera sig och gå med i föreningen, var bland annat att JK visar att det går att stoppa olika typer av jakter.

En sådan är den så kallade Rovdjurskampanjen där den som har dödat flest djur vinner och blir prisbelönt. JK lyckades under ett år stoppa denna och då var det JK:s lokalförening i Västra Götaland och Ingemar Rosberg som till stor del bidrog till detta. Tyvärr återupptogs tävlingen 2019. Därför föreslogs det på mötet att föreningen åter arbetar för att sätta stopp för den.

Andra förslag var att få till förbud mot andra jakttävlingar som exempelvis Stövar-SM för rävhundar och för harhundar. Även att jobba för förbud mot troféjakt, löshundsjakt, jakt på fåglar, jakt på djur i hägn, jakt på utplanterade gräsänder, fasaner och raphöns. Slutligen vikten av att informera om vilket djurplågeri säljakt innebär och att det inte är sälarna som är orsak till att haven är utfiskade.

Jaktkritikerna arbetar för att stoppa den vidriga tävlingen Rovdjurskampanjen

Webbplatsen jaktkritikerna.se:

Föreningens webbplats uppdateras regelbundet med adekvat information om jakt, samt även med fina filmer om djurvänskaper. Just nu finns en underbar film där som visar hur vänligt och ömsint säl och människa kan bemöta varandra. Ett lästips på denna sida är Hans Ryttings Bloggen Jaktkritik.

Årsmötet:

På grund av den pågående Coronapandemin är föreningens årsmöte för 2020 uppskjutet till den 6 februari 2021.

Christina Åkerblad Jaktkritikerna Gotland rapporterar:

På den biologiska mångfaldens dag den 22 maj samlades fyra medlemmar i Visby för att dela ut Jaktdebatt och informera alla som ville lyssna om vår förening. Det kändes mycket positivt trots att vi tråkigt nog inte lyckades värva några nya medlemmar. I juli överklagade vi som lokalavdelning Länsstyrelsen Gotlands beslut om skydds jakt på en knölsvanspappa på Stora Karlsö. Förra årets beslut gällande samma svan avslogs lyckligtvis då efter ett yttrande från Gotlands ornitologiska förening. Men i år gick det inte lika bra. Svanpappan sköts. Ärendet ligger just nu hos Förvaltningsrätten (FR) i Stockholm. Ytterligare ett skydds jaktbeslut på tjugo harar i en sparrisodling i Lärbro kom till vår kännedom i juli. Det överklagades också men av Jaktkritikerna och inte bara av gotlandsavdelningen. Läget nu är att både Naturvårdsverket och FR har avslagit vårt överklagande om inhibition (stopp) av jakten. Ärendet är dock inte avslutat hos Naturvårdsverket så fortsättning följer.

Kära medlemmar tack för att ni stöder vårt angelägna arbete för de vilda djuren! Hjälpt oss att få nya medlemmar genom att berätta för vänner och bekanta att de också kan vara med och föra de vilda djurens talan.

Skriv i Jaktdebatt! Välkomna med texter, korta eller långa, och gärna med illustrationer, till nästa Jaktdebatt nr 4!

Avslutningsvis:

Det system, som i dag styr över den svenska så kallade viltvården, består av en struktur, som har byggts upp under flera decennier. Jakten på de vilda djuren har år efter år utvecklats till att mer jakt har tillåtits på allt fler arter, samt utökade jaktmetoder och jakttider. Djur- och naturskyddsfrågor har inte inkluderats i viltvården, eftersom det har byggts upp en kolossal byråkrati för att kringgå de lagar, som är satta att skydda de vilda djuren. De enorma belopp, som i dag avsätts för denna förvaltning, resulterar i att minimera populationerna till vissa arters gräns för utrotning. Miljöorganisationernas ”talerätt” är låsta av strukturerna, eftersom det juridiska systemet är riggat för att jakt inte skall kunna stoppas.

Om Naturvårdsverkets förslag på utökade jakttider och jakt på fler arter för de kommande sex åren genomförs, innebär det en katastrof för de vilda djuren! Om människor i framtiden skall få möjlighet att lyssna till fågelsång och kanske uppleva mötet med ett vilt djur, då måste vi alla agera och gå samman för att värna de vilda djuren. Därför är det viktigt att upplysa allmänheten om hur våra myndigheter bedriver viltförvaltningen och vad jakten i dag innebär.

ALLMÄNHETEN - vi medborgare kan förändra den svenska viltvården mot mål och lösningar, som tar ansvar för den svenska faunan - nu och i framtiden. Vi måste lita på demokratin som system, även i detta sammanhang. ■

Hur många år till ska vi behöva ta upp och skriva om den förhatliga Rovdjurskampanjen? Vi i Jaktkritikerna önskar inget hellre än att få meddela att den är nedlagd för all framtid. Vår styrelseledamot Annika Anastassiou formulerar sin syn på tävlingen.

Mitt liv är endast värt 120 poäng

– i en jakttävling som heter Rovdjurskampanjen

Text: Annika Anastassiou

Tävlingen går ut på att döda så många små rovdjur som möjligt.

Enligt Jägareförbundets egen statistik dödas årligen cirka 400 000 djur av arterna rödrev, grävling, mård, mink, iller, kråka, skata, måsfågel och nötskrika för att genast kastas på en stinkande hög i skogen. Detta bidrar till blyförgiftning av andra rov- och renhållningsdjur. Det handlar om jakt på små rovdjur, så kallad predatorjakt. Tävlingen Rovdjurskampanjen är en tävling i just predatorjakt, och arrangeras av tidningen Jaktjournalen sedan cirka 20 år tillbaka.

Jaktkritikerna Västra Götaland bedrev för två år sedan en intensiv kampanj mot denna masslakt. Sannolikt var det därför arrangören kände sig tvungen att den hösten ställa in tävlingen. Tyvärr startade den igen 2019 och i Jaktjournalen kunde man nyligen läsa: "Nu återstår bara

att ladda för nästa säsong som inleds den första augusti 2020". Alltså drar Rovdjurskampanjen snart igång igen.

Tävlingen går ut på att döda så många små rovdjur som möjligt. Jägarna kallar detta för viltvård och menar att det gynnar många arter som är predatorernas bytesdjur. Till exempel menar jägare att det blir fler rådjur, harar och skogsfåglar i naturen. Jaktbara arter gynnas alltså. Det verkar således till stor del från jägarhåll handla om att man önskar en natur som dignar av bytesdjur som man fritt och ostört kan jaga, utan konkurrens från de små rovdjuren. Jaktkritikerna menar att detta är ett meningslöst dödande som orsakar stort lidande för djuren och ett förakt för naturen och de vilda djuren. Naturen sköter sig bäst utan inblandning från människan. Det finns ett finstämt samspel mellan predatorer och bytesdjur, mellan alla djur i naturen, som gör att en balans upprätthålls. Människan kan aldrig ersätta rovdjuren, varken de små eller de stora! Även andra organisationer som Naturskyddsföreningen och BirdLife Sverige med flera har kritiserat Rovdjurskampanjen.

De djur som jagas i Rovdjurskampanjen poängsätts alltså och den som vid slutet av tävlingen samlat flest poäng vinner tävlingen och får olika priser.

Föreställ dig den skräck djuren känner när jägarna ger sig ut i naturen för att jaga och döda dem med hjälp av GPS-försedda hundar, fällor, snaror och skjutvapen. Jaktmetoderna kan vara olika. Till exempel klappjakt, vakjakt, drevjakt och även grytjakt. Även åtlar kan användas. En åtel är mat som placerats ut för att

locka djuret att komma till en viss plats. Sen kan jägaren stå på pass och smälla av ett skott mot det hungriga djuret.

Vi människor upplever nu något som påverkar oss starkt. En världsomfattande pandemi som får många av oss att gömma oss och söka skydd i våra hem. Men för djuren finns inga sätt att söka skydd. De jagas i sitt hem – sitt enda hem, naturen. När räven gömt sig i sitt gryt (sitt bo) kan jägaren driva ut den från grytet med hjälp av en så kallad grythund. Den är speciellt tränad för att jaga ut rävar från sina gryt. Räven har ofta en extra utgång ur vilken den försöker fly. Jägaren är beredd och skjuter den flyende räven. När grävlingen gömt sig i sitt gryt backar den däremot in i en sidogång, en återvändsgränd och håller ställningen där genom att den har ryggen mot väggen. Hunden markerar då för jägaren som istället gräver ut grävlingen med en spade och därefter skjuter den.

Många djur- och naturvänner frågar sig nu varför jägare ska få ha så stort inflytande över naturen. Vi är många som önskar se de vilda djuren livs levande. Jaktkritikerna får in fler och fler meddelan-

den från medlemmar som berättar om att det jagas och skjuts och pangas i flera dagar i skogarna där de bor. Och sedan finns knappt några djur alls kvar. Många människor är väldigt ledsna och chockade av detta hänsynslösa dödande! Stora skogsbolag säljer ut jaktkort online. Och även mindre skogsägare säljer ut jakter på sina marker. Med vilken rätt utsätter vi djuren för denna hetsjakt i deras hem, naturen? Och i tider av massutdöende bland vilda djur borde man väl istället dra hårt i nödbromsen och stoppa dessa jakter?

Och hur kan det få förekomma något så absurt som tävlingar i jakt? Att poängsätta djur och därefter ge startsignal för ett godtyckligt dödande utan någon kontroll för att samla så många poäng som möjligt. Detta hör inte hemma i ett modernt, civiliserat samhälle. Det hela spektaklet skildras av jägare som en "betydelsefull insats och viltvård". Man undrar ju om de 400 000 jagade och dödade djuren kände sig vårdade?

Nu undrar ni kanske hur människan bakom tävlingen tänker och resonerar?

"Tidningen Jaktjournalens medarbetare Roger C Åström från Skellefteå har basat för tävlingen Rovdjurskampanjen genom alla år och pekar på vilken nytta den gör och hur den sporrar till predatorjaktinsatser. De som ägnar sig åt rovdjursjakt år efter år berättar att den faktiskt gör skillnad. De ser fler rådjur, harar och skogsfåglar än tidigare. Men inte bara jaktbara arter gynnas av att predatorbeståndet regleras. Många andra arter skyddas också, säger Roger C Åström." Och så fortsätter det:

Utdrag ur Jaktjournalen juni 2020. För att läsa hela artikeln - sök på tidningens webbplats under rubriken Mera jakt, Rovdjurskampanjen och sedan Final 2020.

"Viltvård i världsklass! Säsongens rovdjurskampanj avslutad. Efter en lång höst och vinter med jakt- och fångstansträngningar landade Simon, ungdomsklass, Utta, damklass och Harry, öppenklass, i topp. Engagemanget har varit stort från alla deltagare som tillsammans gjort en viktig viltvårdsinsats över hela landet. Jakt och fällfångst på våra små rovdjur har inneburit en rejäl avlastning för allt övrigt vilt, både jaktbara och fridlysta arter. Notera att de 25 första i öppna klassen tillsammans rapporterat in närmare 500 rävar!"

DU!
Ja,
just
du...

...kan protestera mot Rovdjurskampanjen och mot predatorjakt i allmänhet genom att skriva till våra politiker som exempelvis landsbygdsminister Jennie Nilsson och vice statsminister Isabella Lövin. Du kan även skriva till Naturvårdsverket och förstås till redaktionen för Jaktjournalen som arrangerar Rovdjurskampanjen. Skriva insändare kan man också göra och ringa till Ring P1. ■

Ännu jagas med blyhagel

Att få jägarna att sluta med blyhagel förefaller omöjligt.
Det krävs lagstiftning mot detta skadliga ämne.

Text: Arne Ohlsson

Gräsänder tillhör en av många fågelarter som jagas med blyhagel med en stor andel skadskjutning som följd

Bly är ett metalliskt grundämne som finns i jorden. Det är tekniskt sett ganska lätt att utvinna men det rör sig bara om upp till 16 gram i ett ton jord. Ämnet, som på latin heter plumbum och har den kemiska beteckningen Pb, har människan använt i tusentals år men i större mängd och när vi handskas med det är det allt annat än hälsosamt. Tvärtom är det hälsovådligt. Exponering från bly har varit enorm över hela planeten eftersom det funnits som tillsats i fordons drivmedel. Varje bil har spritt det i trafiken men så är det inte längre. Bensin, målarfärg, rör i byggnader och till och med blyertspennor har inte längre bly, men det har hagel som jägarna använder.

Jakt med blyammunition pågår, skandalöst nog, fortfarande. Värst effekt har det i våtområden, och på mer än ett sätt. De hagel som missar det levande målet landar i vatten och på marken. En del av dessa blir uppätta av våtmarksfåglarna, kanske för det råkar följa med annan föda eller avsiktligt för att de misstas för små

stenar eller frön. Att fåglar sväljer små stenar är för att dessa hjälper till att finfördela växtfödan i krävan. Och så kan de förgiftas. De fåglar som dött på detta sätt och de fåglar som träffats av hagel men inte plockats upp av nöjesjägarna blir ofta uppätta av rovfåglar, som då i sin tur förgiftas.

Hur många fåglar som drabbas på detta sätt är svårt att beräkna men de siffror man kommit fram till inom EU är skrämmande. Mängden bly som sprids inom EU beräknas till 21 000 – 27 000 ton varje år. Antalet blyförgiftade fåglar överstiger en miljon. Utöver den direkta jakten går alltså alla dessa liv till spillo till ingen nytta – tvärtom till betydande skada, som vi ser.

Redan 2004 ingicks en överenskommelse mellan BirdLife International (de ornitologiska föreningarnas internationella paraplyorganisation) och FACE (European Federation for Hunting and Conservation) om utfasning av blyhagel i våtområden. Senast 2009 skulle det vara slutskjutet med

blyhagel. Men 2020 håller jägarna fortfarande på med det skadliga blyhaglet. Det är beklämmande.

Nu föreslår EU att blyhagel i våtmarker ska förbjudas i alla medlemsländer. FACE protesterar. Befängda invändningar radas upp om för kort tid (!), att bestämmelserna blir alltför komplexa, om definitionen på våtmarker etc. Detta trilskande är också ett försök att förvirra allmänhet och beslutsfattare. Under tiden fortsätter förgiftningarna av naturen och det vilda. Kanske kan dock jägarnas hänsynsbefriade attityd leda till mindre social acceptans av jakt runtom i Europa, tvärtom vad de inbillar sig.

Den fundamentala frågan är egentligen inte om jakt ska ske med blyhagel eller stålhagel. All denna jakt på änder, gäss och vadare har inte någon försvarbar funktion. Det är dödande för

det rena nöjets skull, och en hemsk andel skadeskjutande med lidande därefter. Alla jägare finner förstås nöje i vad de gör men årlig jakt på älg och vildsvin innebär, trots allt, mer än bara ett tidsfördriv. Mycket grovt räknat skjuts i Sverige varje år samma antal änder som älgar. Om älgjakten upphörde skulle skadorna på skogen öka påtagligt, fler tragiska trafikolyckor skulle inträffa. Det skulle bli fler kontaktytor mellan älgar och människor som sannolikt skulle leda till en allt mer negativ och klagande inställning till älg hos den breda allmänheten. Skulle däremot änderna freddas skulle inga skador eller besvärigheter uppstå. Jakt utan djupare motivering, som praktiskt taget all fågeljakt, är en skamlig sysselsättning som inte borde få fortleva i våra dagars samhälle. Dagens fågeljägare i Europa är inte så fattiga att de måste skjuta för att få mat på bordet. ■

Dödande för det rena nöjets skull, och en hemsk andel skadeskjutande med lidande därefter.

Svenska regler om ammunition som innehåller bly

Kemikalieinspektionen skriver bland annat:

I Sverige får ammunition i form av blyhagel inte användas vid jakt på våtmarker eller vid jakt över grunda delar av öppet vatten. Blyhagel får heller inte användas vid skytte som inte är jakt, till exempel sportsskytte. Syftet med förbudet är att minska förekomsten av bly i miljön.

Bly är en metall som kan orsaka skador på nervsystemet och ge försämrad intellektuell utveckling och prestationsförmåga. Bly kan ge skador redan vid mycket låga doser, speciellt när hjärnan utvecklas under fosterperioden och hos små barn. Det finns även betydande miljörisker när bly sprids i miljön, till exempel vid jakt med blyammunition. Eftersom sjöfågel gärna plockar i sig hagel finns det starka miljöskäl att inte använda bly i ammunition som används på våtmarker.

Trots det generella förbudet får hagel som innehåller bly i vissa fall användas vid skytte som inte är jakt. Det gäller om det inte finns godtagbara blyfria alternativ vid användningen, till exempel vid skjutprov för jägarexamen. Däremot finns inget undantag från förbudet att använda blyhagel för jakt på våtmark eller i grunda vatten.

Det pågår ett arbete med att ta fram ett förbud för användning av blyhagel i våtmarker som ska gälla i samtliga länder inom EU/EES. (EES står för Europeiska ekonomiska samarbetsområdet; red anm). ■

En mycket viktig fråga för Jaktkritikerna gäller jakt med lösa drivande hundar. Texten som följer handlar om den och är en del av det yttrande som Jaktkritikerna skickade till Naturvårdsverket i november 2019 gällande ett förslag till föreskrifter om rovdjursförvaltning och utkast till konsekvensutredning.

Förbjud löshunds jakt

Text och bearbetning:
Eva Stjernswärd och
Christina Åkerblad

Det mest iögonfallande i förslaget är total brist på djurvälståndshänsyn – särskilt vad gäller jakt med hund efter björn, lodjur, järv och varg. Jaktkritikerna anser att varken stora eller små rovdjur ska jagas med drivande lösa hundar. Naturvårdsverket riskerar att sanktionera djurplågeri genom att inte aktivt ifrågasätta denna jaktform och en gång för alla förbjuda den. Att lämna frågan till regioner där en kader av jägare sedan början av 2000-talet tjänar pengar på att träna och sälja den nya typen av jakthundar uppmuntrar till jäv. Det större jägarkollektivet borde inte heller ha intresse av en tydlig avart som innebär risk för djurplågeri. Skillnad i jaktsätt mellan klassisk ställande

svensk jakthund med "spetsiga öron" och de nya hundtyperna med "hängande öron" och annat jakttemperament är monumental, vilket påpekats av forskare på björnjakt med hund i en rapport som Naturvårdsverket varit med om att delfinansiera. Att istället diskutera hur många hundar som får användas är rent hyckleri och en grav eftergift till rovdjursjägare som likt legosoldater reser runt varhelst rovdjursjakt utbjuds. Drivande skarpa hundar, oavsett antal, innebär oacceptabel stress för de jagade djuren. De tillfogas skador oavsett om de skjuts eller ej.

Naturvårdsverket har ett etiskt ansvar att sanera bland avarter av jakt som tillåtits utvecklas i Sverige - inte underhålla

och utöka dem. Här menar Jaktkritikerna att de svenska hundraserna med annat jaktsätt, som försvaras i vissa jägarskikt, kommer att försvinna. Men inte på grund av att hundarna släpps lösa utan kontroll i rovdjursrevir och riskerar att dödas, utan för att man helt enkelt har importerat andra hundraser vilka motsvarar den nya typen av jägare som dominerat rovdjursjakten sedan millennieskiftet. Plotthund, amerikansk foxhound och rysk stövare utgör numera jägarens verktyg som "don efter person". Djurvälstånd för jakthundar beaktas inte, trots försäkringsbolagens rapporterade höga antal som dör i samband med jakt. De drunknar, blir överkörda eller skadade i närkamp med skottskadade rovdjur. De förses dessutom med GPS-pejl och drivs att löpa länge utan kontroll efter rovdjur som flyr. Löshunds jakt är ett djurskyddsproblem som inte uppmärksammas ur hundarnas perspektiv. Detta gäller även grytt jakt där hundar förutom att plåga viltet, själva kan skadas. Hundägare som medvetet släpper hundar oavsett ras i kända rovdjurs- eller vildsvinsområden, utsätter sin kamrat för oacceptabla risker. Jaktkritikerna anser att jakt med lösa hundar, då i synnerhet de nya raserna, måste underställas en särskild utvärdering av Nationellt centrum för djurvälstånd (SCAW) vid Sveriges Lantbruksuniversitet, annan veterinärexpertis, etologer, djurskyddsorganisationer med flera. Främst ur de vilda jagade djurens synvinkel men även när det gäller hundarnas egen säkerhet.

Jaktkritikerna saknar en uttalad etisk vision/vilja i Naturvårdsverkets förslag samt även motkrav på en nedskrivna tydlig sammanställning från jägarorganisationer/markägare av etiska regler och god jaktmoral för all jakt men särskilt för jakt med hund.

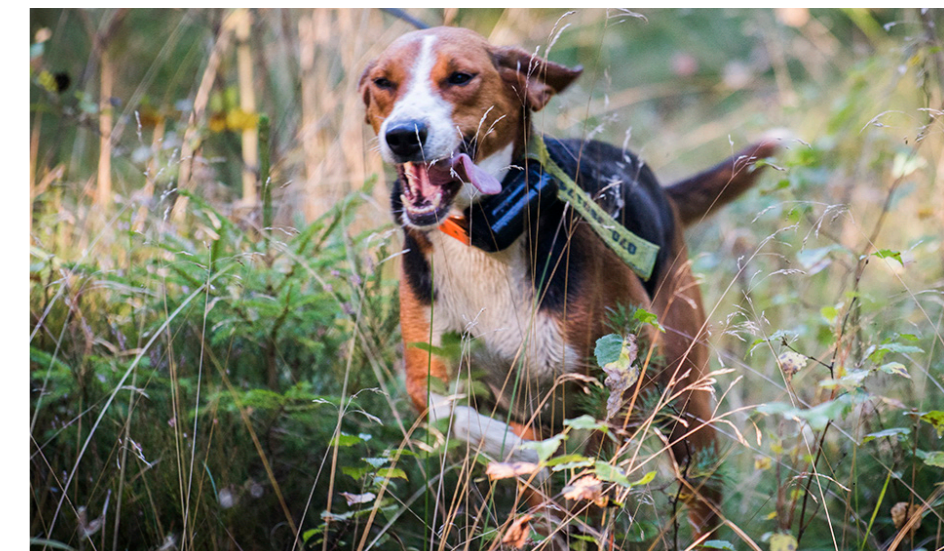
Jägareförbundet själv saknar en skriftlig offentlig sammanställning som förtydligar och beskriver jaktens etiska regler. Jaktlagar och paragrafer är inte tillräckliga, därtill omoderna. De upprepade jaktbrotten och överträdelserna, särskilt vid rovdjursjakt bevisar detta. Det har dokumenterats

öppet och i många år hur brutala och råa jakterna med förföljande hundar är. De jägare och hundförare som specialiserar sig på sådan jakt, uppvisar ett illa dolt förakt för de jagade djuren både i handling och språkbruk. Man ser numera hur hundar tillåts bita viltet liksom bilder av dödade djur som hålls upp för att visa hur aggressiva hundar inte vill släppa taget.

Avståndstagandet mot jakt har fått fäste internationellt och därför är detta spektakulära jaktsätt med lösa, drivande och skarpa rovdjurshundar uppseendeväckande och kommer säkerligen att inverka negativt på all annan jakt med hund. Riskerna i samband med detta jaktsätt omfattar nu inte endast andra vilda djur och tamdjur utan även människor. Inte bara skottlossning och våld mot vilda djur utan även skällande, drivande jakthundar skapar redan idag ett stort obehag och rädsla hos naturvandrare, ryttare, andra hundägare, sällskapsdjur, tamdjur, boskap och mark/tomtägare i närheten av jaktområden. Djurskyddslagen skulle aldrig tillåta en motsvarande behandling av tamdjur och därför skall heller inte vilda, därtill fredade djur, utsättas för detta. Jaktkritikerna kräver att all jakt med lösa hundar skall förbjudas och upphöra helt samt att Naturvårdsverket låter veterinärexpertis med flera utreda vilka övriga konsekvenser som jakt med lös hund medför för såväl rovdjur, tamdjur, övriga vilda djur och människor. ■

Drivande skarpa hundar innebär oacceptabel stress för de jagade djuren

Hetsjakt

Jag anser att vi alltid måste vara på djurens sida, de har ingen egen röst och ingen #metoo-rörelse. Det är än viktigare nu när Naturvårdsverket lagt sina nya skrämmande jaktkort på bordet; i Jakttidsberedningen avslöjas en instrumentell

Kamphundar?

Eva Stjernswärd som i yttrandet till Naturvårdsverket skrev om löshundsjakten önskar lägga till en ytterligare kommentar:

och empatilös inställning till alla vilda djur och fåglar. Att människans bästa vän kan avlas och tränas till vad som helst för att tillfredsställa sin ägare har många fantastiska fördelar i bland annat räddnings- och bruksverksamheter men också för eftersök av skadade djur. Genom historien har hundar använts som kamp- och jakthundar med förödelse för både människa och djur. I Danmark har man till exempel vad gäller kamphundar, radikalt förbjudit 13 olika raser.

Med respekt för jägarens kärlek för sin jakthund kan jag inte förstå hur Naturvårdsverket kritiklöst kan tillåta både ökade jakttider och ökade träningstider med hund på vilda djur i naturen. Eftersom skydds- och licensjakter på stora fridlysta rovdjur har ökat katastrofalt i Sverige sedan millennieskiftet, har också en ny förkast-

Text: Eva Stjernswärd

lig nisch skapats för drivande, aggressiva hundraser som de nämnda i Jaktkritikernas remissvar, som inte har någonting med "traditionell svensk jaktkultur" att göra. En sorts kamphund mot vilda djur!

Vi ser också att tävlingar för jakthundar på levande vilt som räv och hare idealiseras av kennelklubbar och att man fortsätter anse det normalt att jaga och gräva ut djur ur deras gryt för att döda dem. Så att utnyttja ett djur mot ett annat djur för att stressa, förfölja och döda kan inte betecknas som något annat än överlagd mänsklig grymhet och som måste betecknas som djurplågeri sett ur djurets livsvinkel. De flesta av oss känner det tabubelagt att släppa våra hundar lösa i skogen och definitivt skambelagt om något vilt djur skulle ta skada.

Jägarkollektivet visar inte ödmjukhet inför, eller hänsyn till, modern forskning om djur som kognitiva och kännande varelser i sina offentliga jaktkrav. Därför tycker jag att följande insändare i Svensk Jakt från en jägare är värd beröm, som bekräftar från "insidan" vad vi länge kritiserat. Det är hög tid att visselblåsare både på Naturvårdsverket, länsstyrelserna och inom jägarförbunden tar till sig vad skribenten säger. ■

Varför blundar vi för dålig jaktetik?

Vi jägare måste ta viltets parti när det jagas av olämpliga hundar. Förtroendet vi åtnjuter har tagit lång tid att bygga upp, men kan raseras under en förmiddags jakt.

Likt den kultur som lyftes till dagens ljus under Metoorörelsens framtåg, lika tysta står vi jägare där efter jakten medvetna om hundarna som våldfört sig på viltet. Skillnaden här är att djuren inte kan stå upp för sig själva, utan det måste vi göra. Vi jägare, som sett det oetiska ske, måste våga kliva fram och ta viltets parti när hunden jagat fel vilt, för aggressivt eller i för höga farter. Det sker inte varje jakt men det händer allt för ofta.

Den som tiger samtycker Ett sådant beteende är fel oavsett vad hundföraren har för ursäkter till oss som står där bredvid som åskådare. Även den som tyst tittar på utan att ingripa under ett övergrepp bör anses som medskyldig, enligt sunt förnuft. Har jägarkåren idag råd med oetiska jägare i skogen? Likt mediadrev efter olämpligt publicerade filmer eller avbilder kan vår trovärdighet med blixstens hastighet skjutas i sank.

Tomma värdeord Ett förtroende bland en icke jagande allmänhet tar lång tid att bygga upp, och kan raseras för oss alla under en förmiddagsjakt. Vad människor tycker är dock ett billigt pris, jämfört med vad viltet får betala de gånger de jagas av olämpliga hundar.

"Vi värnar om vilket och utsätter dem inte för onödigt lidande" är snart tomma värdeord. Det är handlingen som avgör i alla lägen.

Bör ansvaret bli tydligare utpekade för jaktledarna i lagens långa text eller ska hundförarna genomgå särskilt teoretiskt prov för att få släppa hundar efter vilda djur?

Vägen framåt går att diskutera. Huvudsaken är att ni handlar i en välutbildad och trovärdig jägar-kårs anda. ■

Jägare från Örebro

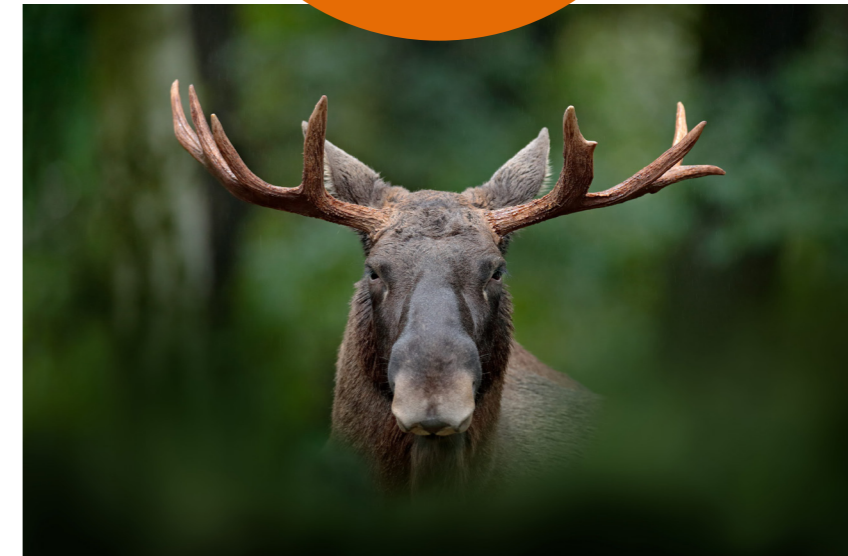

Foto: ondrejprosimsky adobe.stock.com

Löshundsjakt är ett djurskyddsproblem som inte är så uppmärksammat ur hundarnas perspektiv. Östersunds djursjukhus skrev följande på sin facebookside i augusti förra året.

Text: Östersunds djursjukhus

Nu är jakt säsongen officiellt invigd!

Det ser vi på att det kommer flera hundar i veckan med så kallat compartment syndrom i infraspinatusmuskeln (bakre bogbladssteken). Den typiska historien är en älghund som jagat hårt i flera timmar, kommer tillbaka trött, men efter att ha vilat en stund får mycket kraftig frambenshätta och hård ömmande svullnad i sagda muskel. Ibland blir denna svullnad så grav att cirkulationen i muskeln upphör och muskelcellerna dör av syrebrist. I dessa fall kan en akut operation där vi öppnar muskelhinnan och ger muskelvävnaden större plats snabbt göra hunden smärtfri och rädda muskeln. Det är det våra glada veterinärer precis hjälpt en flitig grävlinghund med.

Får en så allvarlig skada gå obehandlad kan den utvecklas till en så kallad infraspinatuskontraktur (populärt kallad "gråhundshälta") där muskeln dött och ersatts av ärrvävnad som ofta blir så kort att benet inte går att använda på ett normalt sätt utan benet blir utåtroterat. Ett sådant tillstånd går att operera genom att skära av senan men muskelns funktion är förlorad.

Så var lite på tå om någon av era hundar blir blockhalta efter hård jakt. Det finns hjälp att få! Många blir okej av sig själva men vi är fortfarande inte helt säkra på kriterierna för vilka som klarar sig utan operation. ■

Be careful out there!

Text: Anders Johansson

PANG PANG

Apropå löshundsjakt tycker djurvännan och författaren Anders Johansson till – kort och kärnfullt.

Året 2019 dödades enligt försäkringsbolaget Agrias statistik 211 hundar av vildsvin under jakt. Under samma år dödades nio hundar av vargar. Detta kommenterar Svenska Jägareförbundets ordförande så här:

"Skillnaden är att jägarna själva bestämmer när deras hundar ska jaga vildsvin medan vargarna angriper jägarnas hundar när de jagar andra djur. Som jägare gör vi allt för att undvika vargangrepp."

Det som sägs är således att det avgörande är att de bössbärande machomännen själva får bestämma. Hur det går för hundarna är en fråga i andra hand. En del svinn måste man räkna med. En sak är säker. När jag läser ett sådant intellektuellt magplask som det jägareförbundet presterar då förstär jag hur sent tanke och känsla kom in i människans evolutionära liv. Det återstår således mycket arbete för evolutionen att knåda fram en tänkande ordförande i Svenska Jägareförbundet. Och när evolutionen gjort det avgår han naturligtvis från sin post. Pang pang. ■

Det togs inget regeringsbeslut i juni gällande Naturvårdsverkets översyn av jakttider. Istället inleddes en ny remissrunda som ska vara klar senast den 5 oktober 2020.

En ny remissomgång gällande jakttidsöversynen ute nu! Du kan vara med och påverka!

Text: Eva Stjernswärd, Margareta Sturemyr och Christina Åkerblad

Naturvårdsverkets förslag avseende nya jakttider och jakt på flera arter innebär att detta beslut kommer att gälla sex år framåt. Därför är det mycket viktigt att jakttidsöversynens innehåll förändras, att jakttider på arter minimeras eller slopas och att jaktens värsta avarter avskaffas. Remissvaren skall vara inskickade till Näringsdepartementet senast den 5 oktober 2020.

Utöver det sedvanliga förfarandet, när det gäller att skriva remissvar, har vi denna gång tänkt att det är viktigt att miljöorganisationer och deras medlemmar engagerar sig i Naturvårdsverkets förslag! Nu behövs allas röster, eftersom det är viktigt att minska dominansen från jaktintressenter.

De förslag, som ligger till grund för Naturvårdsverkets översyn är utarbetade av en beredningsgrupp där det har varit en bristande representation av miljöorganisationer och där till och med projektledaren själv är jägare och har haft ett registrerat jaktbolag. Och många av länsstyrelsernas vilthandläggare är jägare samt att det är en konstant underrepresentation av miljö- och djurintresse i viltförvaltningsdelegationerna. Vi befarar också att lobbyn för jaktfrågor agerar hårt i riksdagen och över partigränser.

Gången för remissammanställningen. De remissinstanser som är för jaktförslagen är enligt sändlistan i majoritet. När remissvaren kommer till regering

en, görs en sammanställning av dem. I första skedet sker en grovuppdelning i hur remissopinionen av alla förslagen ser ut. Här bildar man sig en uppfattning om vilka remissinstanser som instämmer i förslagen och vilka som motsätter sig dem.

Därför är det nu av största vikt att så många medlemmar som möjligt i de olika miljöorganisationerna blir informerade om konsekvenserna för vår vilda fauna om denna översyn antas i sin helhet. Detta för att få både organisationerna i sig samt så många medlemmar som möjligt att skriva remissvar.

Du som djur- och naturvän har nu alltså möjlighet att lämna ett eget remissvar. I Regeringsformens sjunde kapitel paragraf 2 heter det nämligen: "Vid beredningen av regeringsärenden ska behövliga upplysningar och yttranden inhämtas från berörda myn-

digheter. Upplysningar och yttranden ska också i den omfattning som behövs inhämtas från kommuner. Även sammanslutningar och enskilda ska i den omfattning som behövs ges möjlighet att yttra sig."

Även på regeringens webbplats står det: "Innan regeringen tar ställning till ett förslag skickas det på remiss till berörda myndigheter, organisationer, kommuner och andra intressenter. Regeringen vill veta vad de som berörs tycker och vilket stöd som förslaget har. Även allmänheten har rätt att lämna synpunkter."

Tanken är att varje miljöorganisation ska underlätta och inspirera enskilda att höja sin röst genom ett sorts basformulär så att själva skrivandet inte blir ett hinder. Märk väl, det är alltså upp till var och en av organisationerna att formulera sitt eget "upprop".

Uppropet från Jaktkritikerna: Som din förening Jaktkritikerna förbereder vi ett omfattande remissvar på Naturvårdsverkets andra runda gällande jaktöversynen. Om du som medlem kan tänka dig att skicka ett remissvar i eget namn till Naturvårdsverket via Näringsdepartementet, då bidrar du till att ramen och visionen för svensk viltförvaltning vidgas till att omfatta djurvälstånd och en modern etisk syn på vilda djur när de utsätts för jakt. Formulera dina egna åsikter om Naturvårdsverkets förslag eller använd våra sammanfattande huvudpunkter nedan (eller skriv bara om dina favoritdjur när du läst om vad jakt på dem innebär). Huvudsaken är att du tar tillvara din demokratiska rättighet att yttra dig.

- Jakt eller jaktträning med lös eller drivande hund skall inte tillåtas, särskilt inte på rovdjur (Läs: jaktträning på rovdjur tillåts till och med före licensjakt)
- Jakttider måste generellt minska - inte öka som i NV:s förslag
- Vilt ska inte jagas under parnings-, dräktighets- och uppfödningstid (Läs: lodjur, hare, räv, bäver, säl med flera där många jakttider kränker djurens liv)
- Jakt dygnet runt ska aldrig tillåtas på grund av stress för djuren, skottlossning och obehag för allmänheten
- Skydds jakt med hjälp av helikopter, fordon och drivande hundar skall förbjudas
- Troféjakt på rödlistade rovdjur skall förbjudas
- Fällor och snaror skall förbjudas som jaktmetod (Ex: lodjur, räv, iller, mård, bäver med flera däggdjur samt fåglar)
- Alla förslag på skydds jakt på enskilda begäran måste revideras (Läs: ekorre, koltrast, trana, sångsvan, migrerande fåglar, kråkfåglar och småfåglar med flera)
- Naturvårdsverkets förslag innebär genomgående försämringar för allt vilt. Etik och djurvälstånd har helt negligerats och den icke-jagande allmänhetens intressen av levande djur i gemensam natur åsidosätts. Alla djurarter har reducerats till objekt för människans "brukande" trots klimatnöd och förlust av biologisk mångfald.
- Dina särskilda synpunkter

Ditt eget remissvar i form av brev eller e-post, ska ställas till Näringsdepartementet innan den **5 oktober 2020**. Ange diarienummer: N2020/01735/FJR.

Adress: Näringsdepartementet; 103 33 Stockholm E-post: n.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till camilla.frisch@regeringskansliet.se.

Behöver du råd och hjälp kan du kontakta styrelsen på info@jaktkritikerna.se. ■

Ur boken **Tankar om djur och människor** av Ingegerd Erlandsson (text) och Anders Johansson (foto) följer här ett avsnitt. Ingegerd är en stridbar djurvän, författare och tidigare redaktör på Djurens rätts medlemstidning. Anders har medverkat i de senaste fyra numren av Jaktdebatt

Kriget i skogarna

Text: Ingegerd Erlandsson

Varje höst startar det årliga kriget i skogarna. På ena sidan står en del av landets vapenföra män, ett stigande antal beväpnade kvinnor, skogsbolagen och även representanter för Svenska kyrkan.

På andra sidan står älgarna: kalvar, kor och tjurar.

Det är ett anfallskrig; försvaret är helt obehäpnat. Angriparna har skarpladdade vapen, hundar, kommunikationsradio, terränggående bilar, varma kläder, matsäck och ett rött band i mössan som ska skilja dem från skogsinvånarna.

Skogens invånare har inget band i mössan, ingen mössa heller för den delen. De äger ingenting här i världen. De lever primitivt i skogarna och äter enkel, ensidig och förnyelsebar föda. Av jordens resurser tar de bara mat för dagen. Och de förstör inte miljön. De förgiftar inte luft, jord och vatten.

De välnärda och välbeväpnade angriparna har stora hus, massor av kläder, bilar, frysboxar fulla med mat, mobiltelefoner, elektriska skoborstar och tusen andra prylar. Nu vill de även ha skogsbornas kroppar, det enda skogens invånare äger.

Ingen ställer sig på de jagades sida. Från Svenska kyrkan deltar en del präster i anfallet. I kyrkan ber de att Gud ska bevara dem som ute i skogen och menar den egna armén. Som i alla krig tror de att Gud är på deras sida.

Inte ens ett kvinnoförbund ställer upp för de förföljda. Annars har kvinnor genom tiderna värnat om de svaga och

maktlösa, men nu har även de beväpnat sig och skadskjuter eller dödar de obehäpnade älgkornas barn.

I andra krig kan de som såras, och inte dör inom några timmar, omhändertas av fältsjukhus och Röda korset. I skogen finns ingen hjälp och ingen smärtlindring för de sårade.

Många av dem som skadas går en mer eller mindre plågsam och långdragen död till mötes. De som skjuts i buken dör av bukhinneinflammation inom några dygn, de som skjuts i käken plågas länge av skadan och svälter ihjäl, de som skjuts i benen kan överleva länge men brukar duka under fram på vårkanten och de moderlösa tvingas till en hård tillvaro.

Allt detta skadskjutande är egentligen att betrakta som krigsförbrytelser. Det finns även här lagar för hur kriget ska skötas. Men förbrytarna ställs så gott som aldrig inför rätta. Inte ens domstolarna står på offrens sida. Förutom det stora anfallet som kulminerar under hösten pågår krypskytte och mindre anfall mot olika arter av skogsinvånare nästan året om. Angreppskriget mot vilda djur i Sverige kräver drygt 2 700 liv varje dag om summan dödade per år slås ut jämnt över årets alla dagar. Då är inte de skadskjutna medräknade. Ingen vet hur många de är, det talas väldigt sällan om dem.

Desto mer talas det om de egna modiga och ärorika insatserna. Att "fienden" var helt obehäpnad och bara hade en önskan - att få leva i fred - glöms bort när bravaderna ältas. ■

Det finns all anledning att önska fred även i svenska skogar och marker.

Björnarnas motståndsrörelse

Intervju med Ursa Major av vår utsända Eva Stjernswärd.

Jag har länge velat möta grundaren av björnarnas internationella motståndsrörelse, Bear Lives Matter (BLM) och i pandemins femte månad fick jag chansen. En lång hemlig rutt med bil, till häst och slutligen till fots tog mig till utkanten av Labyrinten där jag instruerats att lämna mobil, byta kläder och invänta en guide i skymningen. Inte förrän fullmånen gled upp över trädtopparna förstod jag att jag hade somnat. Tisslande och tasslande från skogens undre värld hade vaggat mig till ro på samma trygga sätt som när man som barn somnade av att vuxna satt och pratade i ett annat rum. Jag var nästan säker på att jag faktiskt hört lågt brummande röster och blev inte förvånad över att bredvid mig skönja stora fotavtryck kring min sovplats. Någon hade lämnat blåbär, vildäpplen och skogshonung. Vad som sedan förde mig till nästa mötesplats och hur jag kom tillbaka har jag svurit att inte röja här, men långt före morgonrodnadens timme stod hon där. Ursa Major!

Hur ska jag beskriva stjärnglansen och hennes tidlösa och mytiska uppenbarelse? Hon var så bekant. Var hade vi råkats förut? Ursa Majors förtrollande och visa guldbruna ögon fick mig att på svenskars vis undra hur gammal hon kunde vara. Jag behövde aldrig ställa frågan. Hon hade redan läst mina tankar. "Jag härstammar från Himlavalvets Urmoder Ursa Major. Poliser och lokalpress är inte bildade i astronomi därav den militäriska översättningen till Major Ursa i deras skrivelser", förklarade hon. "Men det kanske gynnar Saken att de tror så. Jag vet, att du vet vad jag talar

Stora Björn

om, därför har du blivit bjuden hit. Vi förbereder Budbärarens ankomst".

Efter en jägares mystiska dödsfall vid en jaktstuga i Jämtland hade "Major Ursa" förhört. Hennes villkor för att medverka var att hon tilläts vara maskerad. Fallet är ännu olöst. Jag fick hennes tillåtelse att publicera förhöret som väl sammanfattar björnarnas situation:

Förhör av kommissarie Tranemo med Major Ursa. Start 08:15. Antecknas att svaranden iklätt sig könsneutral björndräkt med ögonmask. Inga militära grader bärs synliga.

Utredare T.

- Var befann ni er i augusti förra året?

Major Ursa

- Jag vet inte om jag ska svara på det innan jag ber er fästa uppmärksamhet på vissa omständigheter och historisk bakgrund till min vistelseort just då. Det råder stor okunghet om vilka vi är och hur svår vår situation har blivit. Den inkquisition som numera föreligger vid alla mål när någon av vår stam försöker leva fredligt men råkar komma för nära människodjur och deras bytesdjur, måste komma i dagen. I det här fallet var det en människoboning som placerats mitt i vårt hemvistområde. En ockupation. Förekomsten av de fula bevakningstornen utgör redan en väsentlig kränkning av vårt privatliv. En uppfinning som enligt mina sagesåglar emanerar från tiden när brunklädda människor stängde in sina egna artfränder i läger. Ni måste förstå

vilka associationer detta ger dem som lever här nu. Vi frågar oss om det är dödens predikstolar för att visa vem som åter har makten?

Vi vill inget annat än att leva i fred och håller oss alltid undan från människodjur när vi kan. Det har blivit svårt eftersom människodjuren ökar i antal, sprider sina bostäder, släpper hundar efter oss, plundrar våra förråd, hugger ner skog, förgiftar naturen, släpper ut avgaser och oväsen från stora metallörnar i luften, anlägger bränder, lägger vägar och järnspår härs och tvärs över våra områden, stjäler svamp och tar våra bär när vi som mest behöver dem.

Varför tilläts deras legosoldater släppa sina blodhundar i vårt hemområde för att spåra våra barn och deras mödrar? De mördar små barn, fattar ni det! Ja, så många av vår familj dödas varje år, att vi inte hittar våra släktingar längre! Deras hantlangare sätter kameror i våra hem, de lägger ut falsk mat för att kunna våldföra sig på oss, skär in sändarapparater i våra kroppar för att kartlägga vartenda steg vi tar.

Ja, de till och med samlar... avföring! Jag vill veta varför människodjuren äter vår avföring för att kunna döda oss. Vi har också sett att de smörjer sig i vårt blod när de dödat. De sprider bilder sittande på skändade kroppar. När ni människor gör så mot era egna kallas ni seriemördare.

Utredare T.

- Anser ni detta fantiserande och rabblande vara adekvat i ett vittnesförhör? Ni måste svara på min fråga Major Ursa!

Major Ursa

- Ja! Det finns ingen av Ursa Mater född som är mördare! Vår kultur är fredlig och vi undviker särskilt människodjur med vapen som visat sig vara de mest opålitliga och farliga varelserna. De tränger sig på oss alla tider på året och de förstör vår vintersömn för att kunna skicka sina spionhundar efter oss mitt i vintern. De missunnar oss vår mat - ja, för lite honung dödar de oss! När deras girighet förgiftat vilda bin och humlor, beskyller de oss för att stjäla från "deras" bikupor. De roffar åt sig allt i vår gemensamma värld men accepterar inte att

delas med sig. Anser ni det värdigt? Vad skall hungriga björnar göra? De lurar på oss till och med vid sina sophögar!

Det pågår ett brutalt krig i områden där de släpper sina egna bytesdjur vind för våg. Bytesdjurägare har torterat och hängt mina bröder i träd för att sprida skräck om hämnd. Känner ni till att samma odjur skickar flygande metallörnar för att arkebusera oss från luften efter att vi jagats fram av deras medlöpare, blodhundarna! Vart ska vi fly för att överleva?

Utredare T.

- Ni vill inte höra vad jag säger, nu gäller det inte politik utan en mordutredning... eh, jag menar utredning av ett dödsfall.

Major Ursa

- Mordutredning ja! Det gäller massmord. Vi ska vittna om hur det går till när människodjuren drar runt med vapen och hundar i våra skogar. Vi kräver krigsrätt!

Utredare T.

- Det finns inget som är era skogar! Allt tillhör människan! Allt! Ni får bara vistas där om ni inte blir för många. Ni är i vägen när vi...eh, jägarna ska jaga sina älgar. Håll er nu till ämnet och kalla inte jakt för mord! Jakt är jakt punkt slut.

Major Ursa

- För många? Människodjuren är sedan länge så många att ingen av oss kan räkna dem - bara råttorna är fler! De hänger våra huvuden på väggen, stjälar våra tänder och klor, flår våra skinn och skändar våra kroppar! Vi vet hur de fyller sig med sprit och vi vet vad terroristerna gömmer i sina stugor...

Utredare T.

- Vad? Upprepa! Ni var alltså vid jaktstugan?

Major Ursa

- Ledande påstående borde inte vara ert modus operandi herr kommissarie. Det är de som dödar jordens medvarelser - inte vi! De räknar älgar ungefär som kor och grisar men de kallar det viltvård!

Ni ska veta att Älgarna kommer att göra uppror mot den massaker som pågår i vissa områden! Herrefolket som brandskattar skogarna

Mordutredning
ja!
Det gäller
massmord

tillhör förrädarna, sanna mina ord! Trädsjuka och eld kommer att härja, älgkor kommer förlora sin päls och älgjurarnas horn att krympa, renarna får sjukdomar och svälten kommer...

Uredare T.

- Inget religiöst svammel nu. Håll er till ämnet!

Major Ursa

- Religiöst? Vad vet ni om Moder Natur och Gudarna? Ja, ni förstår ju inte ens era egna profeter. Vid Zeus, vilka obildade bar..rer... (ohörbart mummel)

Utredare T.

- Ba.....? Och ni ska föreställa major... (ohörbart, antecknas inte)

Major Ursa

- En ledtråd kommissarien, i Ordspråksboken 17:11 står det "Den onde vill alltid göra uppror, men en skoningslös Budbärare sänds för att ta itu med honom."

Det är på tiden att Länsfurstar och Påvarna på Verket som vårdar Naturen tar ansvar för de onda krafter de släppt lösa. Örnens klanhövdingar gör allt för att döda, de kräver ständigt mer blod och vissa bryter öppet mot era egna lagar.

Deras lögner sprids som likflugor! Länsfurstarnas skrivare må kalla sig björn, höök eller hjortstråle, men vi vet nu att de fabulerar lögner som kallas jaktbeslut så att den korrupta

Örnklanen kan sälja våra liv till mördare. Vad gäller dessa förrädare, låt mig citera ur er Profetbok än en gång.

Johannesbrevet 3:8: "Ni har djävulen till fader, och ni vill göra vad er fader önskar. Han har varit en mördare från första början, och han står nu utanför sanningen därför att någon sanning inte finns i honom. När han ljuger talar han med egna ord, ty han är en lögnare och lögnarens fader."

Hur kan era styrande tillåta förföljelse, tortyr och avrättningar? Barn förlorar sina föräldrar, mödrar förlorar sina barn. Vi lever i ständig sorg. Tror ni inte vi känner blodlukten ännu långt efter att terroristerna dragit runt i våra skogar! Fasans och terrorns tid - mer än 300 liv tar de varje år! Detta är ett folkmord!

Utredare T.

- För sista gången Major Ursa, var befann ni er den 20:e, dagen innan björnjakten?

Major Ursa

- På min eviga plats...nära Lilla Björn. ■

Text: Eva Stjernswärd

Illustration: takmålning Palazzo Farnese, Caprarola, Italien

Vem eller vad ska skyddsjakten skydda?

Den 6 juli i år stod följande debattinlägg att läsa i tidningen *Syre*. Rovsdjursdebattören Maria Ljung betonar att beslut om skydds jakt måste hanteras med stor varsamhet och andra medel än avskjutning borde beaktas så långt det bara går.

Text: Maria Ljung

Fridlysning är en form av fredande, ett sätt att bevara hotade arter. Fridlysta djur förväntas därför i allmänhetens ögon skyddas till det yttersta i vårt land. När två länsstyrelser då på eget initiativ tar beslut om skydds jakt på föräldradjur ur vargrevir med nyligen födda valpar, då blir eftersmaken i munnen av ordet skydd skämd och lite unken. Vargen är ju inte bara fridlyst, utan starkt hotad att utrotas. Hur prioriteras då skyddet här, på vilken grund och till vilkas fördel?

Under vår och försommar föds många djurungar i vår natur, de vilda djurens barnkammare bokstavligen fylls. Allmänheten uppmanas att inte störa djuren, varken föräldrarna eller de ibland till synes övergivna ungarna. En ensam unge är väldigt sällan föräldralös eller övergiven. Föräldradjuret är troligen i närheten, även om de inte syns. De vakar, föder och fostrar sina ungar som vilken barnfamilj som helst.

På grund av detta uppmanas det även att hundar under perioden 1 mars till 20 augusti ska hindras från att springa lösa i mark där det kan finnas vilt. Den jakt som bedrivs enligt allmänna jakttider är anpassad till viltets reproduktionsperiod och upphör nästan helt under den här tiden. Men beviljandet av skydds jakt är ett undantag från de allmänna bestämmelserna om att vilda djur ska vara fredade under denna tid, detta gäller även fridlysta djur. Syftet med skydds jakt är att förhindra skador på boskap eller åkermark.

Naturvårdsverket är ansvarig myndighet för jakt i Sverige, men har delegerat beslutsrätten om skydds jakt till länsstyrelserna, den som vill/behöver ansöka om skydds jakt ska alltså vända sig till sin länsstyrelse i fallet. Men inom loppet av bara några veckor har två länsstyrelser, Östergötland och Värmland, på eget initiativ utlyst skydds jakt på varg i varsitt vargrevir, efter angrepp på får och ett fall av angrepp på nötkreatur. Vargrevir bekräftade som familjegrunder, där det finns alfahane och alfahona, fjolårsvalpar (ännu inte vuxna nog att lämna flocken) och så nyligen födda valpar för bara några veckor sedan.

De här länsstyrelserna har alltså förekommit anmälan om skydds jakt, agerat helt på egen hand i sakfrågan och beslutat om att vuxna djur ska skjutas av, trots vetskapen om revirens familjesituation. På Naturvårdsverkets hemsida står inget om att länsstyrelserna själva ska ta initiativ till skydds jaktbeslut. Eller på något sätt arbeta i förebyggande syfte i sakfrågan.

Dessutom är delar av jaktområdet i Värmlands län, enligt beslutet, inom Glaskogens naturreservat. Alltså ett av markägare eller myndighet skyddat naturområde, för att långsiktigt bevara djur och natur som av något skäl anses värdefull och skyddad av miljöbalken. Vars syfte är att främja en hållbar utveckling, som innebär att nuvarande och kommande generationer kan leva i en hälsosam och god miljö.

Illustration:
Maria Ljung

Under de senaste femtio åren har människan påverkat och förstört jordens naturmiljöer i långt snabbare takt än någonsin tidigare i historien

Miljöbalken anger följande skäl till att bilda naturreservat: bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer, tillgodose behov av områden för friluftslivet, skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer och skydda, återställa eller nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter. Och inom ett sådant område tar Värmlands länsstyrelse eget initiativ till och utlyser jakt på en varg, fridlyst och rödlistad som starkt hotad.

Under de senaste femtio åren har människan påverkat och förstört jordens naturmiljöer i långt snabbare takt än någonsin tidigare i historien. Massutrotningen av djurarter är ett av vår tids största miljöhot. Vi måste därför bättre värna och vårda våra naturmiljöer, med dess djur- och växtliv. Och det minsta man då kan begära är att våra myndigheter ser till att naturreservat ska vara platser där djur och växter kan leva totalt fredade från mänsklig påverkan, allra helst de arter som redan är hotade.

Båda länsstyrelserna bedömer och använder som argument för skydds jakt att fortsatt risk för allvarlig skada föreligger

med hänvisning till att angrepp på får skett vid flera tillfällen, samt att inga mer förebyggande åtgärder kan vidtas. Och därför ska en vuxen varg i varje revir skjutas.

Vid få av angreppen har det funnits rovdjursavvisande staket, i ett fall var staketet helt öppet mot vatten på en sida. Det finns många bekräftade fall där vargar simmar, speciellt i jakt på föda eller för att hitta nya revir, upp till 13 km i sträck är noterat utan att vargen vilar.

Hur kan man då anse att fårbondden tagit sitt ägaransvar och skyddat sina djur mot de faror som finns i området i anslutning till ett bekräftat vargrevir? Flera angrepp är inte heller bekräftade vargangrepp, kan man utröna när man läser länsstyrelsernas beslutsunderlag noggrant. Det känns därför mer som indicier, alltså omständigheter mycket svagare än rena fakta och bekräftelser som lett till länsstyrelsernas beslut om skydds jakt.

Både Östergötlands och Värmlands länsstyrelse visar i klartext vad de anser viktigast att tillgodose och bemöta

i sina län när de tar initiativ till skydds jakt på varg. Inte är det fridlysta, vilda djurs rättighet att finnas till för sin egen skull, biologisk mångfald, regeringens beslut om en långsiktig rovdjurspolitik utan istället enskilda bönders rätt att bedriva sin egen vinstdrivande verksamhet i avsaknad av yttre hinder eller risker. För inte är får utrotningshotade, eller står fårindustrin, vare sig i Östergötland, Värmland eller Sverige i stort, inför total konkurs? Vilka är i störst behov av skydd?

Men just nu i stunden jagas alltså vuxna djur ur två vargflockar i Sverige. Jakt som kommer leda till att årsungar blir föräldralösa. Detta är inte förenligt med 27 § jaktlagen (1987:259) som föreskriver att "jakt ska bedrivas så att viltet inte utsätts för onödigt lidande". Vilket fallet kommer bli.

När vargvalparna förlorar sin ena förälder riskerar de att drabbas av undernäring, uttorkning och svåra väderförhållanden. Svält, törst och exponering för fukt och kyla innebär mycket stress och stora fysiska påfrestningar som lätt kan leda till att de dör. Och skulle valparna ändå överleva rent födomässigt står den ensamma föräldravargen sen helt själv att fostra hela kullen. Vilket inte är hållbart. Skydds jakt i sig är väl ändå till för att skydda och rensa bort problemdjur, inte skapa dem? Vilka riskbedömningar har länsstyrelserna egentligen gjort?

Vid söndring av en vargflock störs strukturerna och de inbördes uppdragen i flocken sätts på hårda prov. Detta leder med största sannolikhet till att problem med vargattacker på tamboskap och unga oskygga vargar som söker sig närmre bebodda trakter och samhällen ökar i deras jakt på föda.

Detta styrks i Naturvårdsverkets riktlinjer för beslut om skydds jakt som säger "Beslutande myndighet bör väga in riskerna med att vuxna djur skjuts under tiden från födsel till dess ungarna kan förväntas vara självständiga."

I april i år kom Rödlistan 2020 från Artdatabanken, en sammanställning av arters utdöenderisk inom landets gränser, där den svenska vargen nu blev ett steg närmare utrotning och är kategoriserad som starkt hotad. Därför bör man alltid se till artens fortlevnad på nationell nivå, alla beslut måste utgå och synkroniseras från den totala vargstammen i vårt land, inte från lokala förhållanden.

Beslut om skydds jakt måste hantteras med stor varsamhet och andra medel än avskjutning borde beaktas så långt det bara går. Sveriges länsstyrelser borde självmant driva det arbetet, i stället för att ta egna initiativ till jakt på fridlysta vargar och bidra till att de blir ännu färre i vårt land. Vem eller vad vill länsstyrelserna egentligen skydda?

Våga visa vår vision!

En medlem i Jaktkritikerna ville ha en så kallad "pin". Hon ville visa att hon har tankar kring jakt. Hon ville ha en att sätta på kappan! En rund knapp i metall med säkerhetsnål på baksidan. Snygg och proffsig!

Vill du ha några? **15 kronor** för de små och **20 kronor** för de stora. Sedan tillkommer **porto på 10 kronor**.

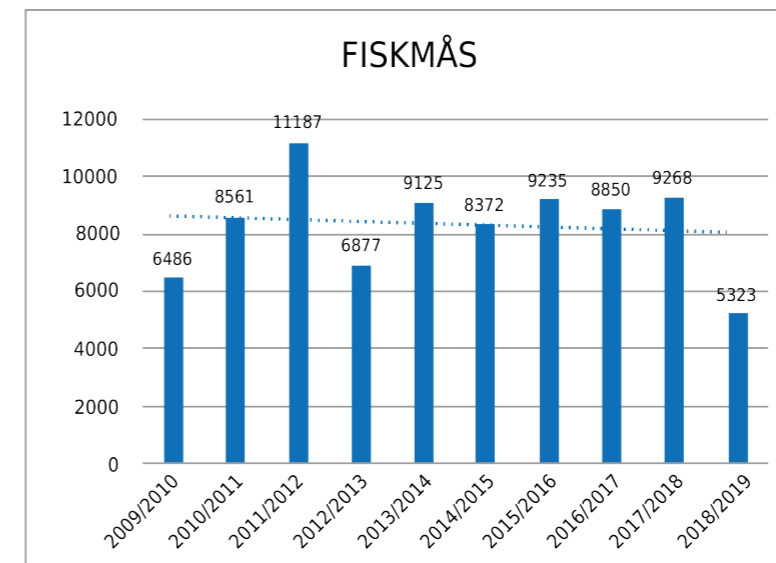
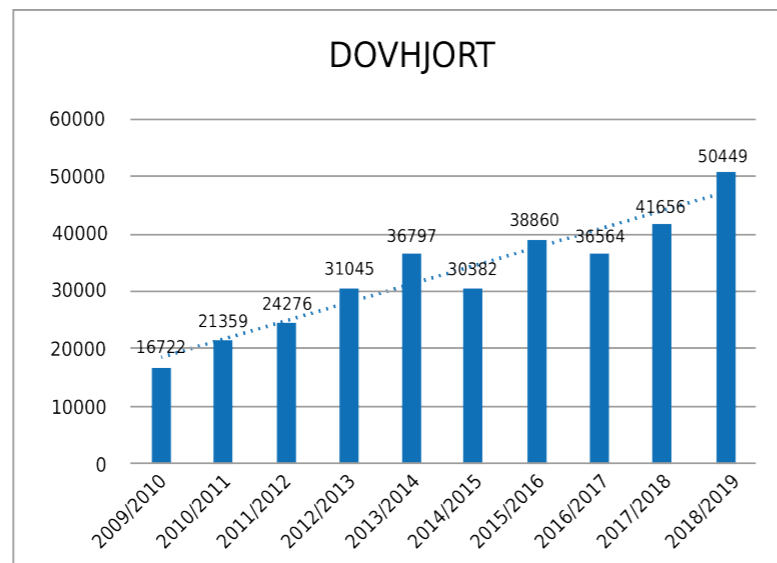
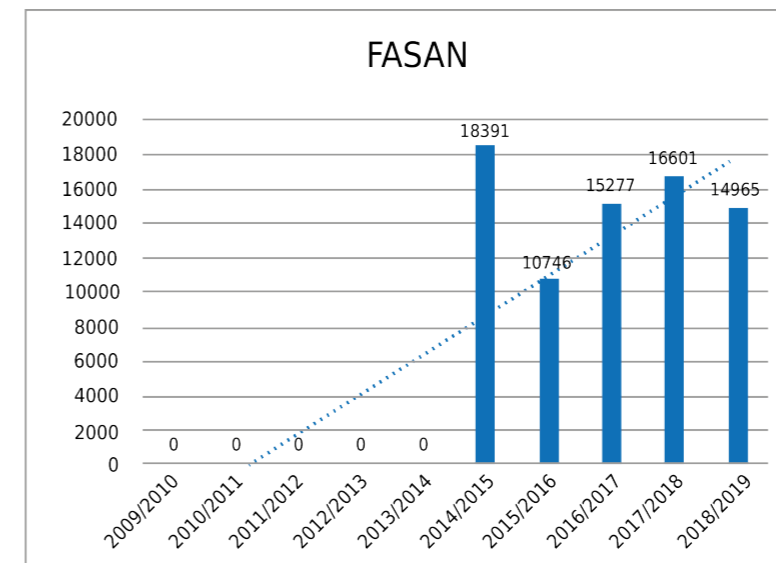
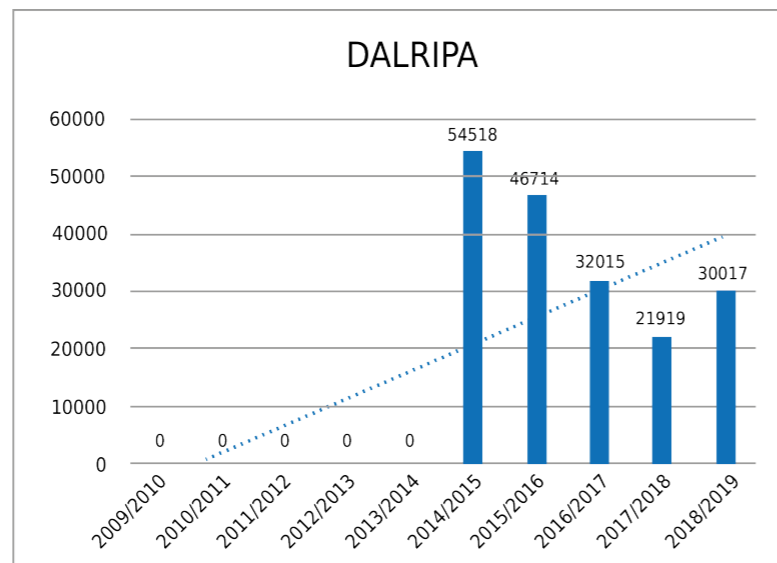
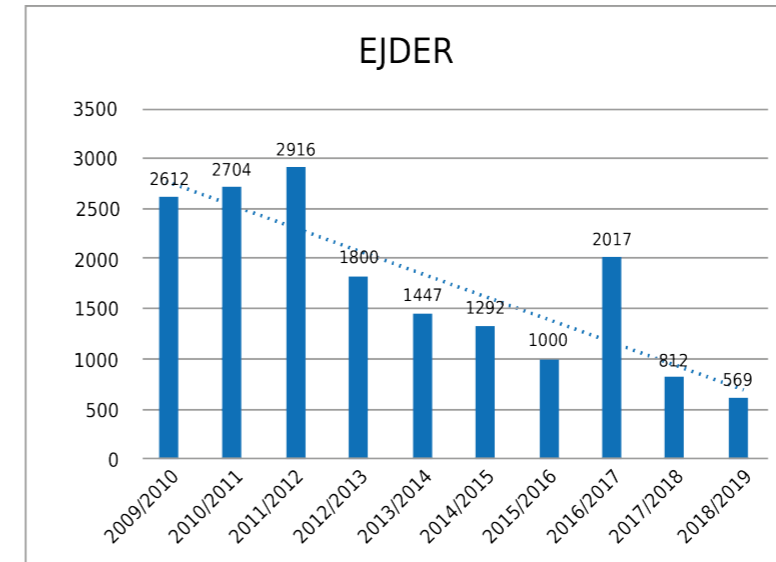
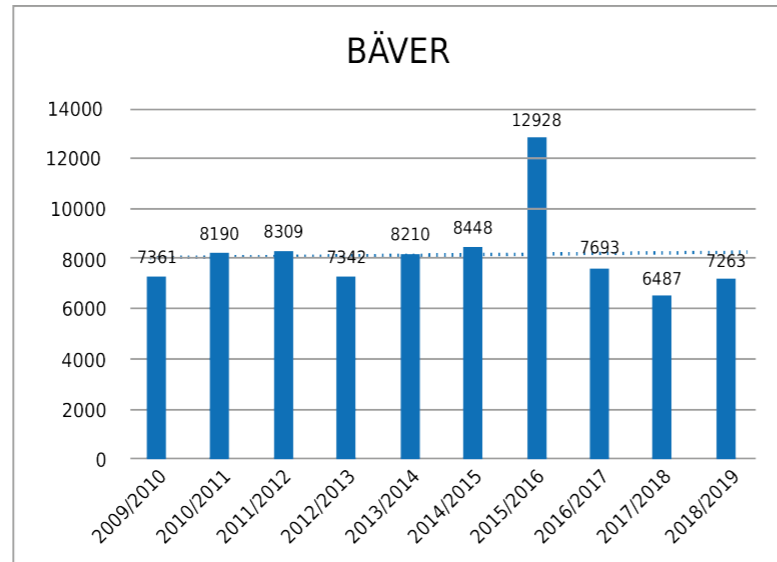
Swisha till 123 533 0832 eller betala via plusgiro 22 69 89-2.
Avrunda gärna uppåt!

Pengarna går till föreningens magra kassa.

Babbel beundrar

Urval från officiell statistik över dödade djur under jaktåren 2009/2010-2018/2019

Om oss

Vi verkar för att:

- föra de vilda däggdjuren och fåglarnas talan
- förändra den svenska jakten i en riktning som svarar för en modern och upplyst syn på levande och kännande varelser
- djur- och naturorganisationer ska ha ett starkare inflytande vid avgöranden rörande den svenska faunan, inte som idag styras av jägarintressen, skogsbolag och lantbrukare
- viltförvaltning, viltvård, viltövervakning och rovdjursinformation inte skall inte skötas av jägarintressen subventionerade av staten
- en Djurskyddsmyndighet, med en ministerpost för vilda och tama djur, inrättas
- införa en djurskyddslagstiftning som också gäller de vilda djuren
- väcka intresse och förståelse hos allmänheten om de vilda djurens betydelse för vår natur
- värna olika arters naturliga miljöer

NY medlem som betalar 250:- nu, blir medlem resten av 2020 och hela 2021.

Du är viktig för oss!

Du har väl betalat **medlemsavgiften för 2020**

Avgiften för fullbetalande medlem är 250:- per år (får Jaktdebatt).

Familje- samt stödmedlem kostar endast 30:- (får inte Jaktdebatt).

Pg-nummer: 22 69 89-2. Glöm inte namn, adress, mejladress, samt gärna telefonnummer.

Swish: 123 533 0832

Jaktkritikerna bildades 1987 och hette Riksföreningen hänsynsfull jakt till 2009. Det är en ideell och politiskt obunden organisation som för de vilda djurens talan.

Jaktkritikernas styrelse

Richard Dehnisch
ordförande 073-903 45 25

Ledamöter

Margareta Sturemyr, vice ordf.

Kristina Tyrenius, sekreterare
Arne Rens, kassör
Mats Carnmarker
Christian Jutvik
Susanna Melchior

Kerstin Paulsberg
Ingemar Rosberg
Eva Stjernsvärd
Christina Åkerblad
Annika Anastassiou

.....
När du vill kontakta någon i styrelsen gör du det lättast via e-post:
info@jaktkritikerna.se. Du kan läsa mer om vårt arbete på www.jaktkritikerna.se